Kanoon.ir

درخت تو گر بار دانش بگیرد

به زیر آوری چرخ نیلوفری را

شما با دانلود این نمونه سوال، کد تخفیف خرید کتاب از سایت کانون بوک دریافت می کنید

برای دریافت کد جایزه خود، عدد 33 را به سر شماره 90008451 ارسال کنید.

kanoonBook.ir

www.kanoon.ir

کد اجرا: نامشخص | تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۸/۲۶

نام و نام خانوادگی: | زمان برگزاری: ۴۱ دقیقه

نام آزمون: فنون میان ترم دوازدهم

دبیرستان دوره دوم سما ۱

۱ – شاعران دورهٔ بازگشت به چه علّت به پیروی از اسلوب‌های کهن پرداختند؟ چه سبک‌هایی را مورد توجه قرار دادند؟

۲ – کدام‌یک از جمله‌های مشخص‌شده دربارهٔ نمایشنامه‌نویسی، در دورهٔ بیداری نادرست است؟

نمایشنامه‌نویسی در ایران نوع ادبی جدیدی به شمار می‌رود (۱) و با این شکل غربی‌اش در ادب کهن، سابقه دارد. (۲) در دورهٔ ناصرالدین شاه رواج یافت. (۳) اوّلین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامهٔ فارسی پرداخت، میرزاآقا تبریزی بود.(۴)

۳ – تمام شاعران به جز ..... از شاعران قصیده‌سرای دورهٔ بازگشت محسوب می‌شوند.

الف) نشاط اصفهانی ب) صبای کاشانی ج) قاآنی شیرازی د) سروش اصفهانی

۴ – نوع ادبی «خداوندنامهٔ» صبای کاشانی را بنویسید.

۵ – کدام مورد را می‌توان آغازگر رمان‌نویسی در دورهٔ پیش از انقلاب مشروطه دانست؟

الف) ترجمهٔ رمان‌های تاریخی ب) ترجمهٔ رمان‌های اجتماعی

۶ – در سبک شعری کدام دوره، برخی از شاعران به کاربرد واژگان کهن مثل: بادافره، خلیدن، گلخن و .... توجه داشتند؟

الف) دورهٔ بیداری ب) دورهٔ بازگشت ادبی ج) دورهٔ انقلاب اسلامی د) دورهٔ معاصر

۷ – چه عواملی در ایجاد نهضت بازگشت ادبی مؤثر بودند؟

۸ – دو تن از پیشگامان رمان‌نویسی قبل از مشروطه را نام ببرید و از هر کدام اثری بنویسید.

۹ – نثر دورهٔ بیداری از نظر صنایع ادبی چه تغییری می‌کند؟

۱۰ – با توجه به بیت زیر، فرخی یزدی کدام‌یک از درون‌مایه‌های شعر دورهٔ بیداری را در شعر خود آورده است؟

« آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی دست خود ز جان شستم از برای آزادی»

۱۱ – در شعر دورهٔ بیداری نگرش شاعران و نویسندگان نسبت به جهان بیرون چه تغییری کرد؟

۱۲ – دو تن از شاخص‌ترین شاعرانی که در دورهٔ بیداری، نیازها و کاستی‌های محرومان جامعه (توجه به مردم) را موضوع سخن خود قرار دادند نام ببرید.

۱۳ – مفهوم وطن در ادبیات دورهٔ بیداری چیست؟

۱۴ – با توجه به سطح ادبی شعر در دورهٔ بیداری عبارت‌های درست یا نادرست را مشخص کنید.

الف: قالب‌های شعری در عصر بیداری کاملاً تغییر کرد.

ب: قالب‌های شعر مُستزاد و چهارپاره در این دوره بیشتر مورد استفاده قرار گرفت.

ج: شاعرانی که به زبان مردم عادی شعر می‌گفتند، به آرایه‌های بیانی و بدیعی و سنت‌های ادبی کمتر پایبند بودند.

۱۵ – چه عواملی سبب کم‌توجهی به کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی در شعر دوره بیداری است؟

۱۶ – بیت زیر سرودهٔ کیست؟ مربوط به کدام دورهٔ تاریخی است؟ ویژگی اشعارش را بیان کنید؟

«از خون جوانان وطن لاله دمیده از ماتم سرو قدشان سرو خمیده»

۱۷ – جملات درست و نادرست را مشخص کنید.

الف) با روی کار آمدن سلسلهٔ قاجار بازگشت به شیوه و الگوی گذشتگان در ادبیات پررونق‌تر از گذشته شد.

ب) مشتاق اصفهانی انجمن ادبی نشاط را تأسیس کرد.

ج) سفرهای شاهان قاجار به فرنگ در ایجاد نهضت بازگشت ادبی تأثیر داشت.

۱۸ – مجموعه نوشته‌های طنز سیاسی – اجتماعی دهخدا با چه عنوانی و در کدام روزنامه به چاپ رسید؟

۱۹ – معروف‌ترین شاعر دورهٔ بازگشت چه کسی است؟

۲۰ – قطعهٔ «قلب مادر» از کیست و وی از کدام اشعار ترجمه‌هایی منظوم پدید آورده است؟

۲۱ – تنها اثر قابل توجه در محدودهٔ تاریخی مشروطه چیست؟ تألیف چه کسی است؟

www.kanoon.ir

۲۲ – جاهای خالی زیر را با کلمات مناسب پرکنید.

ترجمهٔ آثار اروپایی در ایران با تأسیس .....(۱)..... در زمان .....(۲)..... آغاز شد. از میان مهم‌ترین آثار ترجمه‌شده در این دوره می‌توان از .....(۳)..... نام برد که اثر جیمز موریه است و .....(۴)..... آن را ترجمه کرده است.

۲۳ – «از معروف‌ترین نویسندگان و سیاست‌مداران بزرگ دورهٔ بیداری است که علاوه بر خدمات و اقدامات بزرگ سیاسی، در ادبیات نیز بسیار مؤثر بود.» او کیست؟ مهم‌ترین اثرش چیست؟

۲۴ – به چه دلایلی در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به رُمان‌های تاریخی بود؟ شرح دهید.

۲۵ – شعر زیر را در دو سطح ادبی و فکری بررسی کنید (از هر سطح دو مورد).

از مُلک ادب حکم‌گزاران همه رفتند — شو بار سفر بند که یاران همه رفتند
آن گرد شتابنده که در دامن صحراست — گوید چه نشینی که سواران همه رفتند
داغ است دل لاله و نیلی است برِ سرو — کز باغ جهان لاله‌عذاران همه رفتند
افسوس که افسانه‌سرایان همه خفتند — اندوه که اندوه‌گساران همه رفتند
یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران — تنها به قفس ماند، هزاران همه رفتند
خون بار بهار از مژه در فرقت احباب — کز پیش تو چون ابر بهاران همه رفتند «ملک‌الشعرای بهار»

۲۶ – متن زیر را از دیدگاه «زبانی» و «ادبی» بررسی کنید. (هرسطح یک مورد)

« ...اکنون مدت دو سال افزون است که نه از آن طرف بَریدی و سلامی و نه از این جانب قاصدی و پیامی، طایر مکاتبات را بر بسته و کلبهٔ مراودات را در بسته ...»

۲۷ – شعر زیر را از نظر ویژگی‌های تاریخی دورهٔ بیداری بررسی کنید.

ای مرغ سحر چو این شب تار — بگذاشت ز سر سیاهکاری
وز نفحهٔ روح‌بخش اسحار — رفت از سر خفتگان خماری
بگشود گره ز زلف زر تار — محبوبهٔ نیلگون عماری
یزدان به کمال شد پدیدار — و اهریمن زشت‌خو حصاری
یاد آر ز شمع مرده یاد آر

(علی اکبر دهخدا)

۲۸ – با توجه به متن «ننه هان! این زمین روی چیه؟ روی شاخ گاو. گاو روی چیه؟ روی ماهی، ماهی روی چیه؟ روی آب، آب روی چیه؟ وای وای! الهی روده‌ات ببره، چقدر حرف می‌زنی!؟ حوصلم سر رفت! آفتابه لگن شش دست، شام و ناهار هیچی! گفت نخور، عسل و خربزه با هم نمی‌سازند! نشنید و خورد.»

الف دو مورد از ویژگی‌های زبانی نثر دهخدا را بنویسید.

ب یک «کنایه» و یک «ضرب‌المثل» را بیابید و مفهوم آنها را بنویسید.

۲۹ – وزن معادل هریک از نشانه‌های هجایی زیر را بنویسید.

الف) $U--$ ب) $-U--$ پ) $--$ ت) $-UU$ ث) $-U-U$ ج) $--UU$ چ) $-UU-$

۳۰ – پایه‌های آوایی کدام بیت را هم به شکل همسان و هم ناهمسان می‌توان تقطیع کرد؟

الف) امروز که در دست توام مرحمتی کن — فردا که شوم خاک چه سود اشک ندامت
ب) ای هدهد صبا، به سبا می‌فرستمت — بنگر که از کجا به کجا می‌فرستمت

۳۱ – نشانه‌های هجایی زیر را به پایه‌های آوایی تقسیم کنید و وزن معادل آن را بنویسید.

$-UU-U-U--UU-U-U$

۳۲ – در تقطیع هجایی کدام‌یک از موارد زیر، اختیار حذف همزه صورت گرفته است؟

الف) صد کاروانِ عالم اسرار بگذرد $(-U-U--UU-U-U--)$

ب) هر گه که بر من آن بت عیّار بگذرد $(-U-U--UU-U-U--)$

فنون میان ترم دوازدهم

۳۳ – در کدام یک از ابیات زیر آرایهٔ تلمیح و در کدام یک آرایهٔ تضمین به کار رفته است؟

الف) مکن گریه بر گور مقتول دوست — قُل الحمدُلله که مقبول اوست

ب) یار بی‌پرده از در و دیوار — در تجلّی است یا اولی‌الابصار

۳۴ – در بیت «چندان همه دیروز، چرا این همه امروز — دستی به فراوانی فردا برسانیم»

واژه‌های «دیروز، امروز و فردا» موجب پدید آمدن آرایهٔ ..... شده است که یکی از آرایه‌های بدیع ..... به شمار می‌رود.

۳۵ – در شعر زیر، پنج واژه بیابید که به شعر موسیقی معنوی بخشیده است؟ آرایهٔ پدیدآمده از این موسیقی چه نام دارد؟

من مسلمانم.

قبله‌ام یک گل سرخ

جانمازم چشمه، مُهرم نور

دشت سجادهٔ من

۳۶ – در ابیات زیر تلمیح را مشخص کنید و دربارهٔ آن توضیح دهید.

الف

چشمی دارم چو لعل شیرین همه آب — بختی دارم چو چشم خسرو همه خواب

جسمی دارم چو جان مجنون همه درد — جانی دارم چو زلف لیلی همه تاب (خاقانی)

ب در آینه دوباره نمایان شد / با ابر گیسوانش در باد / باز آن سرود سرخ أناالحق / ورد زبان اوست. (شفیعی کدکنی)

۳۷ – آرایهٔ تضمین را در اشعار و عبارات زیر پیدا کنید و ارتباط تضمین را با قسمت‌های دیگر متن مشخص کنید.

الف

ایوب با چندین بلا، کاندر بلا شد مبتلا — پیوسته این بودش دعا: «الصَّبرُ مفتاح الفَرَج» (سنایی)

ب گفت: غالب اشعار او (سعدی) در این زمینه به زبان پارسی است. اگر بگویی، به فهم نزدیک‌تر باشد. «کَلِّمِ النَّاسَ عَلَی قَدْرِ عُقُولِهِمْ.» (گلستان سعدی)

۳۸ – آرایه‌های مراعات‌نظیر، تلمیح و تضمین را در بیت‌های زیر مشخص کنید.

الف بیداری زمان را با من بخوان به فریاد / ور مرد خواب و خفتی / «رو سر بنه به بالین، تنها مرا رها کن»

۳۹ – درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

الف یکی از ضعف‌های تکنیکی در اغلب داستان‌های دوران مشروطه، حضور راوی اول شخص در بعضی صحنه‌های داستان است.

ب اکثر نویسندگان دورهٔ بیداری، داستان را مطابق ذوق عامهٔ مردم می‌نوشتند و سبک نویسندگی آنان مطابقت کاملی با ادبیات داستانی جدید نداشت.

۴۰ – وزن مصراع «جانا نظری که ناتوانم»، «مُستفلُ فاعلاتُ مُستف» است. اگر هجاهای این مصراع را به‌گونه‌ای دیگر برش بزنیم، وزن آن چه خواهد بود؟